

Har Danmark brug for en strategi for cirkulær økonomi?

EU-toget tordner derudaf med handlingsplanen og relaterede tiltag for cirkulær økonomi, som er på dagsordenen i både Kommissionen, Parlamentet og Ministerrådet. Samtlige organer opfordrer også til nationale initiativer og strategier, så medlemslandene er rustet til at implementere EU's krav frem mod 2020. Spørgsmålet er, om vi i Danmark skal gå foran med en national strategi for cirkulær økonomi, så vi kan sikre den bæredygtige vækst og være 'first movers'.

Af Annette Braunstein, DAKOFA

Den 20. juni 2016 blev EU-Kommissionens handlingsplan for cirkulær økonomi vedtaget med det formål at styrke EU's konkurrenceevne. I den forbindelse gav et stort flertal af EU-medlemsstaterne udtryk for et stærkt ønske om en hurtig implementering. Det skyldes, at initiativerne i planen kan beskytte virksomheder mod ressourcemangel og prisudsving og bidrage til at skabe nye forretningsmuligheder. Planens initiativer skal føres ud i livet før 2020 og har til formål at understøtte alle trin i værdikæden fra produktion, forbrug, reparation, genfremstilling og affaldshåndtering til produktion af sekundære råmaterialer, der skal indgå i nye produkter. I planen lægges der også op til nye ambitiøse mål for genanvendelse og minimering af affald til deponi, og indeholder desuden initiativer på en række prioriterede områder som plastaffald, madspild, kritiske råstoffer, byggeri og nedrivning samt biomasse.

Ministerrådet opfordrer til nationale indsatser og strategier

EU's Ministerråd vedtog handlingsplanen med en række konklusioner og har forpligtet sig til at støtte implementeringen af planens initiativer. Rådet understreger i sine konklusioner, at omstillingen til en cirkulær økonomi kræver langsigtede indsatser både på EU-plan og på medlemsstatsniveau, og derfor tilskynder Rådet også de enkelte medlemsstater til at indføre nationale tiltag og strategier, der kan understøtte og bidrage til EU's handlingsplan. Rådet opfordrer også Kommissionen til at integrere cirkulær økonomi i alle relevante politiske initiativer og opfordrer både EU og medlemsstaterne til aktivt at involvere den private sektor for at ansøre til samarbejde, innovation og industrielle symbioseprojekter inden for og på tværs af sektorer. Rådet vurderer, at vi i EU på den måde kan sikre, at industrien i fremtiden får de nødvendige sekundære ressourcer stillet til rådighed. I forhold til de primære ressourcer lægger Rådet vægt på, at priserne på primære råvarer fremover skal afspejle de miljømæssige og sociale konsekvenser, der er forbundet med udvindingen og anvendelsen af dem, så der kan etableres en fair konkurrence på markedet mellem de primære og de sekundære råmaterialer. Markedet og efterspørgslen på sekundære råvarer i en høj kvalitet skal stimuleres gennem finansielle og markedsbaserede instrumenter, lyder det, og endelig beder Rådet om en årlig status for implementeringen af handlingsplanen.

EU-Parlamentet er på vej med højere genanvendelsesmål

Ligesom Rådet, EU-Kommissionen og de enkelte medlemsstater er også Europa Parlamentet optaget af omstillingen mod en cirkulær økonomi. Kommissionens handlingsplan er en del af en stor cirkulær EU-pakke, og den store pakke indeholder en vigtig affaldsdel, som miljøkomiteens ordfører for disse direktivændringer Simona Bonafé har fremlagt en række ændringsforslag til. I sine forslag lægger Bonafé op til ambitiøse ændringer for genanvendelsesmålene i

affaldsdirektivet, idet hun ønsker, at målet for genanvendelsen af kommunalt affald i 2030 skal hæves fra 60 procent til 70 procent. Derudover ser ordføreren gerne, at der bliver indført et krav om separat indsamling af træaffald, tekstilaffald og bioaffald, og at der indføres et mål på 50 procent genanvendelse af kommunalt indsamlet bioaffald. Når det kommer til opgørelsen af genanvendelsesprocenten, støtter ordføreren ikke Kommissionens forslag om, at medlemsstaterne eksempelvis må medregne affald indsamlet til genanvendelse i pantsystemer. Endelig fremstiller ordføreren et forslag om, at medlemsstaterne skal forpligtes til at indføre en producentansvarsordning for emballage, hvilket Danmark hidtil har været modstander af. Simona Bonafé fremlagde i slutningen af maj 2016 sine ændringsforslag til Parlamentets miljøkomité, og forslagene debatteres nu af miljøkomiteens medlemmer.

Hvad kan vi forvente - og hvad skal en dansk strategi indeholde?

I 2017 skal Kommissionens handlingsplan udmøntes i konkrete tiltag til brug i de konkrete direktiver, som efterfølgende skal implementeres i medlemsstaterne. Og selv om udviklingen er hastig, og der i EU er et stort politisk engagement på det cirkulære område, så er der lang vej endnu. At EU-systemet rykker hurtigt på den cirkulære dagsorden er der imidlertid ingen tvivl om. I det danske Miljø- og fødevareministerium er området også en prioriteret dagsorden. Implementeringen af den danske ressourcestrategi forventes at hjælpe Danmark godt på vej til at kunne indfri højere genanvendelsesprocenter, men alligevel vil forslagene fra Kommissionen og Parlamentet betyde, at vi i Danmark skal kridte skoene, hvis vi skal nå de fremsatte EU-mål. Miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen mener, som de øvrige EU-lande, at cirkulær økonomi er fremtiden for miljøet og for erhvervslivet. I sine første udtalelser om EU's pakke for cirkulær økonomi lægger han vægt på, at det er vigtigt at være 'first movers', da den cirkulære dagsorden på sigt vil være verdensomspændende. Spørgsmålet er, hvad den danske strategi skal være, når det europæiske tog kører, og når EU-systemet i 2017 spiller ud med konkrete direktiver for nye ambitiøse mål for genanvendelse samt initiativer, der skal stimulere markedet for sekundære råvarer. Hvordan sikrer vi, at Danmark bliver 'first mover' og foregangsland for den cirkulære dagsorden? Måske vi til en start kunne gribe bolden og gå foran med en national strategi for cirkulær økonomi på tværs af sektorer og ministerier, for på den måde at sikre danske arbejdspladser og eksport. Dette tema sættes til debat på DAKOFAs årskonference den 29. september i Helsingør, hvor blandt andre Mr. Julius Langendorff fra EU-kommissionen og vores egen Energi-, Forsynings- og Klimaminister, Lars Chr. Lilleholt, deltager.